

Pernille Dehn, cand.mag

LÆRINGSTEORI

Om læring og viden

Genstandsfelt for læringssteorien

- **Læring og læreprocesser**
- **Viden**
- **Transfer (herunder forholdet mellem teori og praksis)**
- **Læreroller**
- **Elevroller**
- **Undervisning**

M. Eraut – kognitiv læringsteori

Eraut opererer overordnet med tre typer viden:

- ❖ **Kodet viden**

(herunder evidensbaseret og forskningsbaseret)

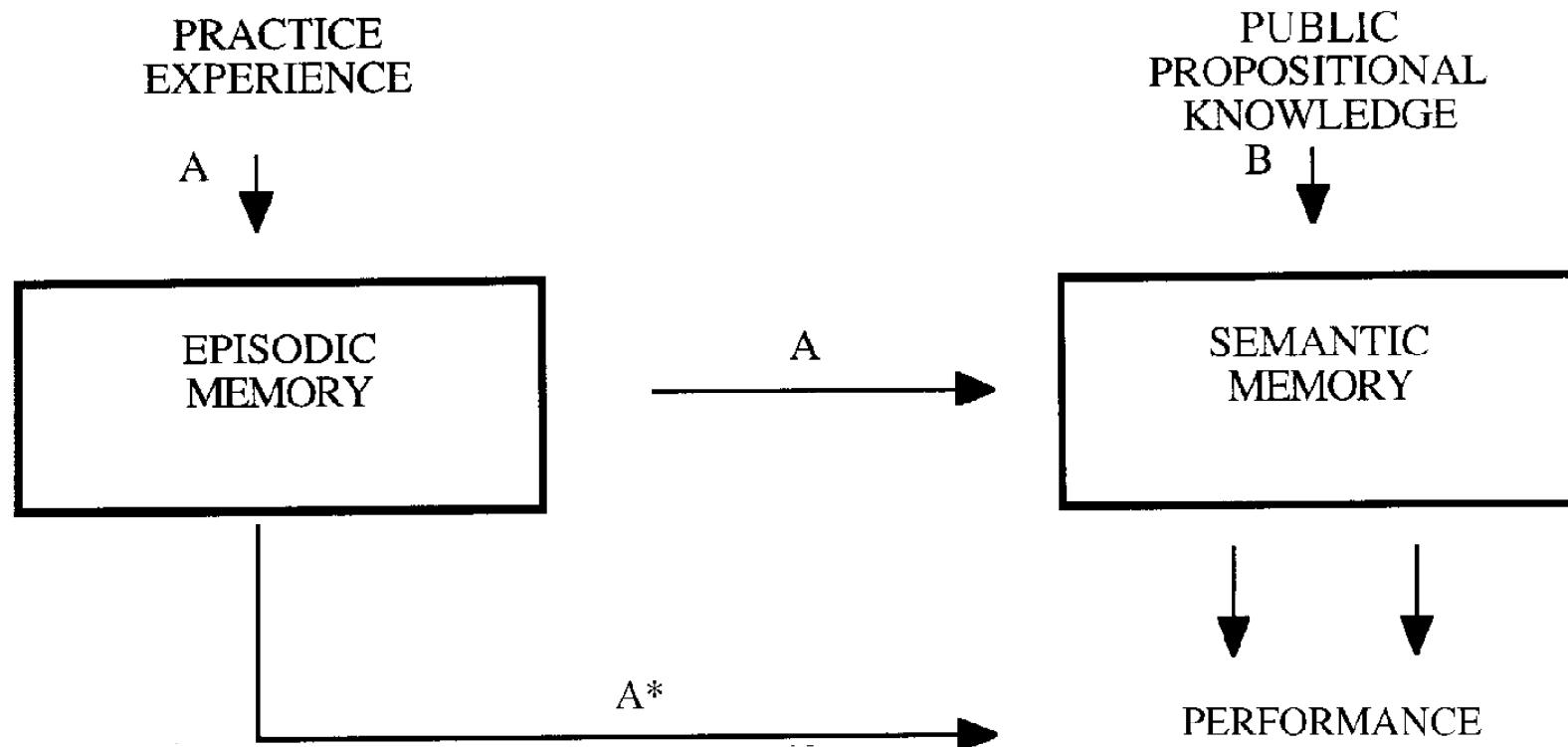
- ❖ **Personlig viden**

('den kognitive ressource som i en given situation sætter en person i stand til at tænke og handle = performe')

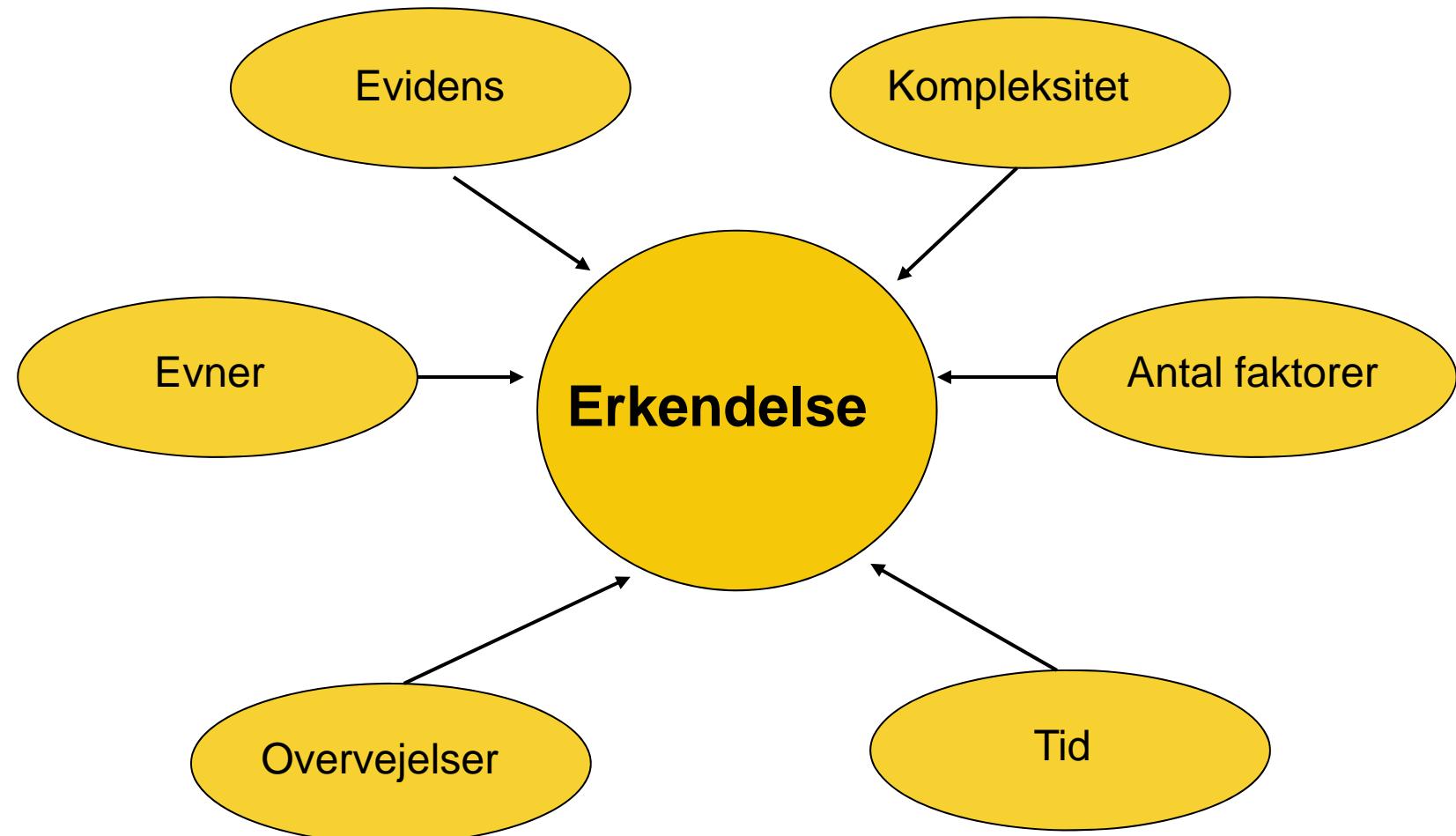
- **Kulturel viden**

Hvordan lærer vi?

- Lagring af forskellige typer af viden – og deres anvendelse

Erkendelsen formas af....

Interactions between Time, Mode of Cognition and Type of Process

Eraut M: PROFESSIONAL KNOWLEDGE IN MEDICAL PRACTICE

Type of Process Processtype	Mode of Cognition/erkendelse		
	Instant/Reflex	Rapid/Intuitive	Deliberative/Analytic
Reading of the situation <i>Læsning af situationen</i>	Pattern recognition <i>Mønstergenkendelse</i>	Rapid interpretation <i>Hurtig tolkning</i>	Review involving discussions and/or analysis <i>Vurdering på baggrund af diskussioner og/eller analyse</i>
Decision-making <i>Beslutningstagning</i>	Instant response <i>Øjeblikkelig respons</i>	Intuitive <i>Intuitiv beslutning</i>	Deliberative with some analysis or discussion <i>Kritisk reflekterende med nogen analyse eller diskussion</i>
Overt activity <i>Handling</i>	Routinised action <i>Rutinepræget handling</i>	Routines punctuated by rapid decisions <i>Rutinehandlinger afbrudt af hurtige beslutninger</i>	Planned actions with periodic progress reviews <i>Handleplan med tilbagevendende, revurderende progression</i>
Metacognitive <i>Metakognitiv refleksion</i>	Situational Awareness <i>Situeret bevidsthed</i>	Implicit monitoring Short, reactive Reflections <i>Implicit monitorering Korte sideløbende refleksioner</i>	Conscious monitoring of thought and activity. Self-management. Evaluation <i>Bevidst monitorering af tænkning og handling. Selvledelse. Evaluering</i>

Lave & Wenger: Situeret læring

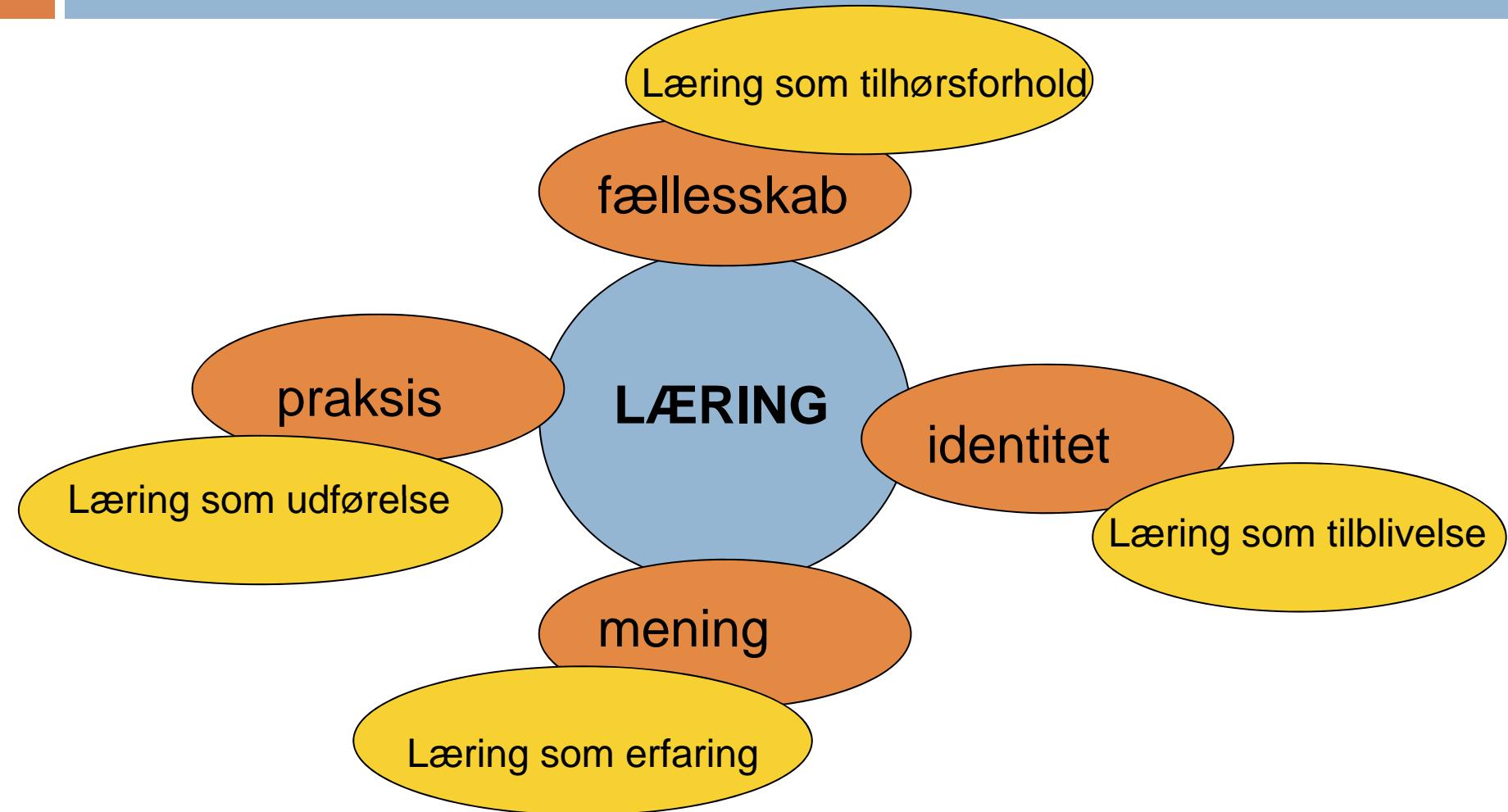
- Social læringsteori
 - læring som deltagelse
- Forskningsfelt/-spørgsmål:
 - Hvordan genereres viden i praksis?
 - Hvilke former antager læring?
 - Læringens betydning for den enkelte
 - Læring i praksisfællesskaber

Lave & Wenger: Situeret læring

- **Læring har altid en kontekst**
- **Viden udvikles som del af fælles praksis**
- **Deltagelse – person-i-verden**
- **Læring indebærer konstruktion af identiteter**

En social teori om læring

Forskellen mellem de to læringssyn

	Eraut	Lave og Wenger
Læring	Læring er en kognitiv funktion	Læring er socialt situeret og knyttet til deltagelse
Viden	Viden er individbundet, der skelnes mellem kodet, generaliseret viden og personlig viden.	Viden konstitueres som praksis og er en del af en tilblivelsesproces = identitet
Transfer	Kodet viden skal 'oversættes'. Personlig viden fungerer som oversætter af den kodede viden til egentlig performance	Svært at tale om egentlig transfer. Identiteten bliver videnbærer idet viden forandrer hvem vi er og hvad vi kan.
Lærerrolle	Traditionel	Mester, kollega, praksisdeltager
Elevrolle	Traditionel	Deltager, fra perifer til fuld deltagelse
Undervisning	Traditionel men: Fokus på teori-praksis forhold	Praksislæring

Anvendelse af læringsteori:

- Inspiration og ny viden
- 'Nye briller' på velkendt stofområde
- Overvejelser over udvalg og læringsrammer
- Vurdering af studerendes læringsforudsætninger
- Differentiering af indsatsområder
- Overvejelser over egen praksis
- Mulighed for at tildele sig selv nye roller; iværksætter, vejleder, leder af refleksionsrum, coach osv.

Litteratur:

- Eraut, M. (2004) Practice-based evidence. In: Thomas, G. and Pring, R. (eds) (2004) *Evidence-based practice in education*, Open University Press
- Eraut M.: Professional Knowledge in Medical Practice (the spanish chapter) kan downloades fra nettet qua søgning på Google
- Eraut, M (2000): Non-formal learning and tacit knowledge in professional work. *British Journal of Educational Psychology*, 2000; 70, 113-136
- Lave, J. & Wenger, E. (1991): *Situated learning*, Cambridge University Press, Cambridge, UK
- Lave, J. & Wenger, E. (2003): Situeret læring og andre tekster, Hans Reitzels Forlag, København
- Læringsteorier. 6 aktuelle forståelser (2009): Illeris, K. (red.), Roskilde Universitetsforlag
- Wenger, E. (2004): *Praksisfællesskaber*, Hans Reitzels Forlag, København